

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת קדושים תשפ"ב

גליון: 109

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

להמשיך את הפעם הטוב

פניני פרשה

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו" (וי"ט ב)

בדברי רש"י: 'מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל'. ע"פ המובא בליקוטי מוהר"ן שבכוח זה שנאחזים בשרשי נשמות ישראל, כוח הרבים - אפשר שיהיה לו משלה על המלאכים, ורב עמרם חסידא התגבר בכוח זה - כשהיה בשעת הנסיון ואמר נורא ביה עמרם (ע"ש). וזה: פרשה של קדושים - בהקהל, ע"ד הכתוב: **"דבר אל כל עדת בני ישראל" כוח הרבים**, כהקדמה ליקדושים. וכבר אמורים דבריהם (ליקוט עמוס תקמ"ח): **'בנוהג שבעולם אדם נוטל אגודה' כי קנים אין יכול לשברם בבת אחת, אבל אחת אחת אפילו תינוק יכול לשברם**, דזהו מלמדנו כוח הרבים. וכמובא ע"כ בארכה בגודל מעלת האחדות, כדרך לשבירת היצר.

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים" (וי"ט ב)

במאמרם (קידושין ל): **'אמר ר"ש בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום... ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו שנאמר אלוקים לא יעזבנו בידו'.** ועיקרא דיצרא בישא הוא על עריין כמובא (זוהר יקרא ט"ו. ליקוים ב קי"ל). וזהו: **"כי קדוש - אני ה' אלוקים" - עזרתו של הקב"ה.** ואפשר להוסיף: שהר"ת והס"ת של **'אני ה' אלוקים'** (עם התיבות) בגימטריא: **ע' ובי' ליקוטי מוהר"ן (ל"ח) שיש לצעוק ע' קלין כילודת, כנגד ע' תיבות שבזמור יענך לזכות לקדושה.** וזה ענין הצעקה המרומז כאן ב'קדושים תהיו... אני ה' אלוקים'.

"דבר אל כל עדת בני ישראל... קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקים" (וי"ט ב. ג)

בדברי היחית סופר פרשה זו נאמרה בהקהל (עין רש"י): **שהתורה אינה זורשת קדושה של התבלות וניירות, אלא אדרבה פרשת קדושים בהקהל נאמרה - שתהיו קדושים בתוך קהל ועדה, ומעורבים בדעת עם הבריות.** ואפשר לדייק בדבריו, בתיבת הכתוב: **'קדושים תהיו' - לשון רבים, התכללות בכלל בני ישראל.**

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו" (ב. ג)

בתרגום: **"כל עדת בני ישראל", "כנישתא דבני ישראל".** שמשא רבינו בחינת צדיק - מאיר בהתקבצות בכנישתא של בני ישראל. ובמעלה זו זוכים ל'קדושים תהיו'. והא לך לשונו בליקוטי הלכות (נ"ט לסעודה ו' פ): **וזה שאיתא בזוהר הקדוש שעל ידי בי כנישתא חדא ומתא חדא יבוא משיח כשישבו באמת... כי הצדיק האמת מאיר בכל פעם השגת הדעת בדרכים נפלאים מאוד מאוד עד שסוף כל סוף יעורר ויקיץ כל דרי מטה**

זהירות לעבור אותם בשלום וכהתבטאותו של האי חסידא רבי שמואל שפירא זצ"ל, עת הגיעו ימי הקיץ, בהתבטאו: **"הנה מגיעים ימי הקיץ שהיצר מנסה להחשיכם לנו בהתגברות הניסיונות והמכשלות..."**, וכעת קיבלנו יכולות וכוחות להתמודד גם עם כך. נשאב כוחות מהימים הגדולים, נזכור את אותן האורות שקיבלנו ורכשנו בראשית ימי הקיץ. נאצור ונאגור אותם לעת הצורך-לימים הבאים עלינו לטובה **"כי האדם יש לו בחירה ויש כוח בידו כשבא אליו איזה תשוקה טובה להטמין ולקשר אותה בפנימיות מוחו וליקח במחשבתו זאת התשוקה לזכרה היטב שלא ישכח" (ליקוטי הלכות ברכת הפירות ד' י"ב).**

חדש אשר ישועות בו מקיפות

וכך אמר בנועם שיחו הרב אברהם יצחק כרמל (חוברת פסח): **אומרים לנו בפיוטים של פרשת החדש 'החדש אשר ישועות בו מקיפות, ורש"י אומר שהחדש הזה מוקף בישועות באדר וניסן שנעשו בהם הרבה ישועות. אבל יש וְאָרְט שְׂאוּמְרִים: שחודש אשר ישועות בו מקיפות, שבחודש הזה לוקחים ישועות בהקפה, כמו החנווני שיש שהוא נותן במזומן, ויש שהוא נותן בהקפה...**

מה יפו פעמך בנעלים

הכתוב בישיר השירים (ז ב) אומר: **"מה יפו פעמך בנעלים"**, ובמסכת סוכה (מ"ט:דקא) על מועדים: **'מה יפו פעמיתיהן של ישראל בשעה שעולין לרגלים'.** וראיתי מובא, דהיפוי של עם ישראל מתגלה דווקא **"בנעלים" - בנעילת חג, במצוות הרבות שהרוויחו.** דדרך הבע"ד להחליש את האדם אולי לא ניצלנו היטב את החג, ועוד מחשבות מהן אלו, לכך דייקא בזמן נעילה, יש לשמוח ולהתחזק מה שהרווחנו בהן. ומה נסמכו לכך דברי המדרש על פסוקה (ליקוט שמעוני פינחס ל): **'בשתי נעילות, נעילה בפסח ונעילה בחג. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, בני, אתם נועלין [בפני] בפסח ואני נועל בפניכם בחג, ואני משיב רוחות ומעלה עננים ומוריד גשמים ומפריח טללים ומגדל צמחים ומדשן פרות. ואתם נועלים בפני בפסח ואתם יוצאים וקוצרין ומוציאין אותה מלאה בברכות... דזמן נעילת החג משפיעה בברכות לעולם.**

אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן

וכך דרשו דרשי רשומות: **אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, ויש להישאר עם הטעם הטוב של פסח.** **"אסרו חג בעבותים" אומר הפסוק וכבר פירשו הצדיקים, דיש לקשור לעצמנו דייקא אחר החג - ביאסרו חג הארות שקיבלנו זה עתה במועד, דבל נהיה שוטה המאבד מה שנותנים לו, לקשור את ההרגשים הטהורים מעבודתו של חסד ואהבה.** כשאורות חג הפסח עדיין נשרכים ונאחזים בו, קשורים וכרוכים במהותו ובתוכנו. כשההרגשים, הרצונות והגעועים מרחפים ומנגנים את מנגינתם המתוקה והנעימה. נשתמש בכוחם להמשך... ניוצר בכל מה שקיימנו, ונמשך את אורם. בכוחם וברוחם משיך עלינו את העוצמה והעוז לעליה והתחזקות, ליציאת מצרים תמידית ולא רק בזיכרון ובאמירה אלא הרבה מעבר לכך, כי הכוח עכשיו בידנו.

כשעומדים אנו עדיין בהשראה של חג הפסח, זמן של התבוננות וישוב הדעת, לחשוב ולהעמיק על המתנות הנפלאים ושלל האורות שזה עתה קיבלנו. באם על כלל מועדי וחגי השנה מבואר בליקוטי מוהר"ן (תורה ל'): **שהם ה"לב" של כל השנה ויש להמשיכם לכל השנה, הדברים מקבלים משנה תוקף בהקשר לחג הפסח, שנצטוונו במצות "ספירת העומר" מחג הפסח, להמשיך את ה"יציאת מצרים" להכנה וכלי לקבלת התורה. וכדברי ה"חינוך" (מצוה ש"ו) בהסבירו: ששורש מצות ספירת העומר בכדי להכין את ליבנו ונפשנו לקבלת התורה, כהמשך הרעיון הפנימי של יציאת מצרים ולכשונו: "...נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום תניית התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המניין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא."**

הכנסנו והמשכנו חג

בפסח, ובייחוד בליל הסדר קיבלנו הארה מה שאין לנו כל השנה, הארה של התגלות הקב"ה בכבודו ובעצמו - **לא על ידי מלאך ולא על ידי שרף, כאותו תינוק אשר הוריו מוליכים אותו בראשית דרכו לבל ימעד ויפול, אך לאחר מכן עליו להתגבר לילך בכוחות עצמו, כמובא משל זה בשם הבעש"ט.** בימי החג היינו עטופים בהרבה אוצרות ומתנות, שאפפו את כל אחד מאתנו - שלל אוצרות של: ליל הסדר, אכילת מצה, אמירת הלל, קדושת יום טוב, חולו של מועד, הארת קריעת ים סוף, ובכלל ימי ניסן שהם ימים של תשובה מ'אהבה' כמבואר בדברי רבינו (ליקוטי מוהר"ן ט"ט).

כל אלו ועוד נסך בנו את הכוחות של הצעדים הראשונים של יציאת מצרים, בכדי שנוכל להמשיך ללכת בכוחות עצמינו ולהתכונן לקבלת התורה. רשמנו והתבשמנו בשיאים עליליים, חווינו התרוממות והתעלות רוחנית, אורות נעלים עליונים וטמירים שהאירו עלינו בימים שעברו עלינו, בימים שהכנסנו וקיבלנו - כאמרת הרה"ק מטשעהרין זצ"ל, **שעם סיום ימי החג אין לומר: "עבר עלינו החג" - אלא "הכנסנו והמשכנו עלינו את החג"** נשאבנו כולנו לאטמוספירה מחושמלת של שמחה והתעלות שרק המועדים מסוגלים להרעיף עלינו.

והיה כי ישאלך בנך מחר

הבה ונתרגם את הדיבורים למעשים, להתחיל מיד רצף של המשך הגשעיה. נכון, ארזנו את הכלים הגשמיים של פסח, גם את ההגדות העלינו שם פינית ייקרת לבל יקבלו פירווי חמץ עד לפסח הבא עלינו לטובה, אולם את רגשות הקודש, האהבה, היראה, והשמחה שרכשנו בימים אלו - נשאירם בתוכנו קיימים וחוקקים בלב, נאכסן אותם היטב בנשמותינו למשך השנה. **בל נשכח את אשר נאמר במצות הפסח: "והיה כי ישאלך בנך מחר" שיש גם את ה'מחר', המשך ורצף לכל האורות והנכסים המיוחדים שזכינו בימי הפסח לימים הבאים עלינו לטובה. וזאת ביקש מעימנו רבינו הק' ועל זה צווינו, וכלשונו ב'שיחות הרי"ן: "נכספתי מאוד להמשיך את העולם אל גשעיה..."**

הנה מגיעים ימי הקיץ... עומד לנו בשער זמן של קיץ, ימים שצריכים יותר

